

Almanya'da Çok Kültürlü Ortamda Yetişen Türk Kökenli Çocukların Türkçe Yayınlanan Yazılı ve Görsel Medyaya İlgisi

Zeynel Abidin Dalgın

Yüksek Lisans Öğrencisi, International Burch University, zeynel.dalgin@stu.ibu.edu.ba

Asist. Prof. Dr. Sead Ibrić

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü, International Burch University

Özet

Almanya'da çok kültürlü bir ortamda yetişen Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıkları ve Türkçe yayınlanan yazılı ve görsel medyaya olan ilgisi, onların kültürel kimliklerini koruma ve sürdürme çabaları ile şekillenmektedir. Bu çocuklar, Almanya'daki geniş ve çeşitli kültürel ortamla beraber Türk kültürüyle de etkileşim halinde büyümektedirler. Türkçe medya, bu gençlerin bağlılık hislerini canlı tutmakla beraber kültürel miraslarını sürdürme arzularını desteklemektedir.

Bu araştırma, çocukların medya tüketim alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkları etkileyen faktörleri incelemektedir. Özellikle ailelerin ve sosyal çevrenin medya üzerindeki etkisi, çocukların kültürel kimliklerini nasıl şekillendirdiği ve sürdürdüğü üzerine odaklanılmaktadır. Araştırmanın amacı, Türk kökenli çocukların Türkçe medyaya olan ilgisini belirlemek ve bu ilginin onların kültürel kimliklerine nasıl yansıdığını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Almanya, Türk kökenli gençler, çok kültürlü ortam, Türkçe medya, kültürel kimlik, aile etkisi, dijital medya

Interest of Turkish-Origin Children Raised in Multicultural Environments in Germany towards Turkish-Language Written and Visual Media

Abstract

The interest of Turkish-origin children raised in multicultural environments in Germany in Turkish-language written and visual media is shaped by their efforts to maintain their cultural identity and sense of belonging. These children grow up interacting with both the broad and diverse cultural environment of Germany and Turkish culture. Turkish media supports these young individuals in keeping their sense of belonging alive and sustaining their cultural heritage.

The interest of children in media is influenced by the impact of families and their surroundings. Families may encourage Turkish media, believing it will strengthen their children's language skills and cultural identity. On the other

hand, the social environment and education system in Germany can either support or hinder the integration of young people into different cultures.

Especially with the proliferation of digital media, Turkish-origin youth can easily interact with media and culture from Turkey. Access to Turkish content via the internet increases young people's interest in Turkish media and strengthens their cultural ties.

In conclusion, the interest of Turkish-origin children raised in Germany in Turkish media is closely related to their efforts to preserve and maintain their cultural identity. Understanding this interest is crucial for evaluating these young individuals' cultural integration processes and media usage habits.

Keywords: Germany, Turkish-origin youth, multicultural environment, Turkish media, cultural identity, family influence, digital media

GİRİŞ

Bu çalışma, Almanya'da yaşayan ve çok kültürlü bir ortamda büyüyen Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını ve Türkçe yayınlanan yazılı ve görsel medyaya olan ilgilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel ve nicel veri toplama yöntemleriyle gerçekleştirilecek ve elde edilen veriler analiz edilerek çocukların medya kullanımını ve bu medya içeriğinin çocuklar üzerindeki etkileri üzerine sonuçlar çıkarılacaktır. "Almanya'da çok kültürlü ortamda yetişen Türk kökenli çocukların medya tüketim alışkanlıklarının ve medya tercihlerinin incelenmesi, bu çocukların kültürel kimliklerinin oluşum sürecini anlamak için önemlidir" (Yılmaz, 2019). Türkçe yayınlanan medyanın, bu çocuklar üzerindeki etkisi ve medya aracılığıyla kültürel bağlamın nasıl şekillendiği bu çalışma ile araştırılacaktır.

Araştırmanın önemi, Türk diasporasının medya ile olan ilişkisinin anlaşılmasına ve çocukların Türkçe yayınlanan medyaya ilgisinin boyutlarının belirlenmesine katkı sağlamaktadır. Bu analiz, çocukların medya içeriği ile etkileşimlerini ve bu içeriğin onların kültürel kimlikleri üzerindeki etkisini daha iyi anlamak amacıyla yapılacaktır.

Araştırma sonuçlarına dayanarak, Türkçe yayınlanan medyanın çocukların dil becerileri, kültürel zenginlikleri ve kimliklerinin gelişimi üzerindeki rolü daha iyi anlaşılacaktır.

Bu çalışma, Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını ve medya içeriğine olan ilgilerini daha geniş bir perspektiften incelemeyi hedeflemektedir. Bu çalışma, Türk kökenli çocuklara yönelik medya politikalarının geliştirilmesi ve bu çocukların kültürel kimliklerini güçlendirmek amacıyla mevcut medya içeriğinin iyileştirilmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca, bu

araştırma, Almanya'da yaşayan diğer etnik grupların medya kullanım alışkanlıklarının ve tercihlerinin analizi için de önemli bir temel oluşturacaktır.

Almanya'da yetişen Türk kökenli çocukların Türkçe medya tüketim alışkanlıkları, Türkçe yazılı ve görsel medya içeriklerine olan ilgiyi şekillendirmektedir. Bu çocuklar, genellikle hangi tür Türkçe medya içeriklerini tercih ettiklerini belirlemekte ve bu içerikleri ne amaçla tükettiklerini göstermektedirler. "Medya tüketim alışkanlıklarını etkileyen faktörler arasında dil yeterliliği, kültürel kimlik, aile değerleri, sosyal çevre ve yaşam tarzı önemli rol oynamaktadır" (Yılmaz, 2019). Türk kökenli çocukların Türkçe medya tüketim alışkanlıkları, Türk kültürüne olan bağlılığı artırmakta ve dil becerilerini geliştirmektedir. Bu durum, hem yazılı medya içeriklerine olan ilginin artmasına yol açmaktadır. Türkçe gazeteler, dergiler ve kitaplar gibi yazılı kaynaklar, çocukların dil yeterliliklerini ve Türk kültürünü daha derinlemesine tanımalarına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, görsel medya içeriklerinde de büyük bir artış yaşanmaktadır. "Türkçe sinema, dizi ve müzik gibi görsel ve işitsel medya içerikleri bu çocuklar arasında oldukça popülerdir ve heyecanla takip edilmektedir" (Göksel & Kerslake, 2005).

Ayrıca, Türkiye'deki güncel olaylar, haberler ve popüler kültür hakkında bilgi sahibi olmak isteyen çocuklar, Türk medya içeriklerine gösterdikleri ilgiyi artırmaktadır. Bu çocukların tercih ettiği Türkçe medya içerikleri, genellikle eğitici ve bilgilendirici özelliklere sahiptir. "Dil yeterliliğini artırmak ve Türk kültürünü daha yakından tanımak amacıyla gazete ve dergi gibi yazılı medya içerikleri takip edilmektedir" (Özçelik, 2013). Eğitici kitaplar, hikayeler ve çizgi romanlar da çocukların ilgisini çeken medya içerikleri arasındadır.

Aynı zamanda Türkçe eğitimi ve dil dersleriyle uyumlu olan çocuk programları da büyük ilgi görmektedir. Bu medya içerikleri, çocukların Türkçe becerilerini geliştirmelerine ve kültürel olarak daha köklü bir bağ kurmalarına yardımcı olmaktadır. "Aile değerleri ve sosyal çevre de Türkçe medya tüketim alışkanlıklarını belirleyen önemli faktörler arasındadır" (Köksal, 2020). Ailelerin Türkçe diline, kültürüne ve değerlerine olan bağlılığı, çocukların bu medya içeriklerine yönelik ilgilerini şekillendirmektedir. Türkçe görsel medya içeriklerinin çocukların aileleriyle birlikte izlenmesi, kültürel ve sosyal bağları güçlendirmektedir.

Bunun yanı sıra, çocukların sosyal çevrelerindeki Türk kökenli arkadaşlarının medya tercihleri de bu alışkanlıkları etkileyen bir faktördür. "Arkadaşlarıyla aynı medya içeriklerini paylaşmak,

çocuklara daha fazla bağ kurma ve etkileşim sağlama fırsatı sunmaktadır" (Davies & Eynon, 2013).

Yaşam tarzı da Türkçe medya tüketim alışkanlıklarını etkileyen bir faktördür. İnternetin yaygınlaşması ve dijital platformların kullanımının artmasıyla birlikte, Türk kökenli çocuklar farklı medya içeriklerine erişebilme imkanına sahip olmuşlardır. Çevrimiçi platformlar aracılığıyla Türkçe dizi, film, video ve müzik gibi içeriklere erişmek daha kolay hale gelmiştir. Çevrimiçi gazete ve dergi siteleri de daha fazla tercih edilmektedir. Bu da çocukların Türkçe medya tüketim alışkanlıklarını çeşitlendirmekte ve daha aktif bir şekilde bu içerikleri takip etmelerini sağlamaktadır. Kendi ilgi alanlarına ve yaşam tarzlarına uygun içerikleri bulma imkanı çocuklara sunulmuştur.

1.Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı, Almanya'da çok kültürlü bir ortamda büyüyen Türk kökenli çocukların Türkçe medyaya olan ilgisini ve medya tüketim alışkanlıklarını belirlemektir.

Bu genel amaç doğrultusunda şu özel hedefler belirlenmiştir:

- Türk kökenli gençlerin Türkçe yazılı ve görsel medya türlerine olan ilgi düzeyini ölçmek.
- Medya tüketim alışkanlıklarını ve tercihlerini belirlemek.
- Medya kullanımının kültürel kimlik üzerindeki etkilerini değerlendirmek.

Çalışma, Almanya'da yaşayan Türk kökenli gençlerin Türkçe medyaya olan ilgi düzeyini ve bu ilginin medya tüketim alışkanlıkları ile kültürel kimlikleri üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, gençlerin medya tüketim alışkanlıkları ile yaşadıkları ülkenin kültürel etkisi arasındaki ilişkiyi anlamak için belirli sorular sorulmuştur.

Araştırma kapsamında, 10 ile 16 yaş aralığındaki 77 öğrenciye 39 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Öğrencilerden gelen cevaplar, SPSS (Statistical Package for Social Science) programı kullanılarak analiz edilmiş ve bulgular tablolar halinde "Bulgular" bölümünde sunulmuştur. Bu analizler sonucunda, Türk kökenli gençlerin medya tüketim alışkanlıkları ve

kültürel kimlikleri ile ilgili önemli veriler elde edilmiştir. Bu çalışma, elde edilen bulgular ile Almanya'da yaşayan Türk kökenli gençlerin medya tüketim alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkların kültürel kimlikleri üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemeyi hedeflemektedir.

Elde edilen veriler, Almanya'da yaşayan Türk kökenli gençlerin medya kullanımı ve bu kullanımın kültürel kimliklerini nasıl şekillendirdiği konusunda değerli bilgiler sunacaktır. Bu çalışma, gençlerin medya tüketim alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkların ailelerin eğitim seviyesi, sosyal çevre ve yaşam tarzı gibi faktörlerle nasıl etkileşime girdiğini anlamak açısından da önemli katkılar sağlayacaktır. Bu doğrultuda, Türk kökenli gençlerin medya tüketim alışkanlıkları ve kültürel kimliklerinin korunması ve geliştirilmesi için stratejik öneriler sunulacaktır.

2.Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Bu çalışmanın kapsamı, Almanya'da yaşayan ve çok kültürlü bir ortamda yetişen Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını ve Türkçe yayınlanan yazılı ve görsel medyaya olan ilgilerini incelemektedir. Veriler, Almanya'nın Duisburg şehrinde Gymnasium'a devam eden 5. ve 10. sınıf Türk kökenli öğrencilerden elde edilmiştir. Bu nedenle, araştırma yalnızca bu öğrenci grubunu temsil etmekte olup, sonuçların genellenebilirliği sınırlıdır. Araştırma, 10 ile 16 yaş arasındaki gençlere odaklanmaktadır; bu yaş aralığının dışındaki gençlerin medya tüketim alışkanlıkları ve kültürel kimlikleri üzerine yapılan genellemeler sınırlı kalabilir.

Veriler, öğrencilerin kendi beyanlarına dayanan anketlerle yüz yüze toplanmıştır. Bu yöntem, sosyal kabul ve öznel deneyimlere dayalı yanıtların ortaya çıkma olasılığını artırabilir. Almanya'daki Türk kökenli gençlerin medya tüketim alışkanlıklarını incelerken, diğer coğrafi bölgelerdeki veya ülkelerdeki gençlerin medya tercihleri ve kültürel kimlikleri farklılık gösterebilir. Çalışma, gençlerin Türkçe medya tercihlerini Almanya'daki yaşam deneyimleriyle ilişkilendirmektedir. Ancak, medya tercihleri üzerinde arkadaş çevresi, eğitim düzeyi ve ekonomik durum gibi diğer faktörlerin de etkili olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu sınırlılıklar, çalışmanın sonuçlarının ve bulgularının yorumlanmasında dikkate alınmalıdır.

Araştırma, 10 ile 16 yaş arasındaki gençlerin medya tüketim alışkanlıklarını güncel bir perspektifle incelemeyi amaçlamaktadır. Geniş bir örneklem büyüklüğüne dayanan yeni veriler toplanarak, gençlerin medya tercihlerinin sosyal medya kullanımı, televizyon alışkanlıkları ve internet kullanımı açısından detaylı bir analizini yapmayı hedeflemektedir. Bu, gençlerin medya tüketimi

ve kültürel kimlikleri arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamak için özgün bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, katılımcıların demografik özellikleri ve sosyoekonomik durumları gibi faktörlerin dikkate alınarak sonuçların yorumlanması hedeflenmiştir. Bu çalışmanın, genç Türk kökenli öğrencilerin genel popülasyonunu tam olarak temsil etmeyebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Sonuç olarak, çalışmanın bulguları, gençlerin medya tüketim alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkların kültürel kimlikleri üzerindeki etkilerini anlamak açısından önemli veriler sunmaktadır. Bu araştırma, gençlerin medya tüketimi ve kültürel kimliklerinin nasıl şekillendiğini anlamak ve bu süreçte çeşitli faktörlerin rolünü belirlemek için değerli bir kaynak olacaktır. Araştırma bulguları, gençlerin medya kullanımını ve bu kullanımın kültürel kimliklerini nasıl etkilediğini ortaya koyarak, bu alandaki literatüre önemli katkılar sağlayacaktır.

2.1. Örneklem Büyüklüğü ve Temsiliyet:

Araştırmanın örneklemini, Almanya'da yaşayan Türk kökenli çocuklarla sınırlıdır ve bu örneklem tüm Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını tam anlamıyla temsil etmeyebilir. Farklı bölgelerde yaşayan çocuklar arasında medya kullanım alışkanlıklarında farklılıklar olabilir.

2.2. Veri Toplama Yöntemleri:

Araştırmada kullanılan anket ve görüşme yöntemleri, katılımcıların kendi beyanlarına dayanmaktadır. Bu durum, katılımcıların cevaplarında yanlılık olasılığını artırabilir ve elde edilen verilerin doğruluğunu etkileyebilir.

2.3. Zaman Kısıtlaması:

Çalışma belirli bir zaman diliminde gerçekleştirilmiştir. Medya kullanım alışkanlıkları zamanla değişebileceğinden, bu araştırmanın sonuçları gelecekteki davranışları yansıtmayabilir.

2.4. Kültürel ve Sosyal Faktörler:

Araştırma, Almanya'daki Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını incelemektedir. Ancak kültürel ve sosyal faktörler, medya kullanım alışkanlıklarını etkileyen önemli değişkenlerdir. Bu faktörlerin etkisi tam olarak kontrol edilememiş olabilir.

2.5. Teknolojik Gelişmeler:

Dijital medya ve teknolojinin hızla gelişmesi, çocukların medya kullanım alışkanlıklarını sürekli olarak değiştirmektedir. Araştırmanın yapıldığı dönemdeki bulgular, teknolojik gelişmelerle birlikte hızla değişebilir.

2.6. Dil ve Kültürel Engeller:

Değerlendirme sırasında dil ve kültürel engeller, veri toplama ve analiz süreçlerini zorlaştırmış olabilir. Çocukların ifade yetenekleri ve kültürel anlayışları, elde edilen verilerin doğruluğunu etkileyebilir.

Bu sınırlılıklar göz önünde bulundurularak, araştırmanın sonuçları dikkatle yorumlanmalı ve gelecekteki çalışmalar için bu sınırlılıkların giderilmesine yönelik adımlar atılmalıdır.

3. Araştırmanın Soruları

- Almanya'da yaşayan Türk kökenli gençler Türkçe medyaya ne ölçüde ilgi göstermektedir?
- Türkçe medya tüketim alışkanlıkları nelerdir ve hangi medya türleri daha fazla tercih edilmektedir?
- Türkçe medya tüketimi gençlerin kültürel kimlikleri üzerinde nasıl bir etkiye sahiptir?
- Ailelerin eğitim seviyesi, Türk kökenli gençlerin Türkçe medya tüketim alışkanlıklarını ve bu medyaya olan ilgilerini nasıl etkilemektedir?

BULGU VE YORUMLAR

Katılımcılar arasında cinsiyet, yaş ve sınıf seviyelerine göre dağılım incelenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş dağılımı ve sınıf seviyeleri tablo 1'de gösterilmiştir.

Yaş Grubu Dağılımı

Tablo 1.

Yaş Grubu	Sayı	Yüzde
10-12	25	%32.5
13-14	30	%39
15-16	22	%28.5

10-12 Yaş Grubu: Bu yaş grubunda 25 çocuk bulunmaktadır ve bu grup, toplamın %32.5'ini oluşturmaktadır. Bu çocuklar genellikle medya kullanımı konusunda yeni alışkanlıklar geliştirmekte olup, eğlence ve eğitim amaçlı içeriklere ilgi göstermektedirler.

13-14 Yaş Grubu: 30 çocukla en büyük grubu oluşturan bu yaş aralığı, toplamın %39'unu kapsamaktadır. Ergenliğe geçiş döneminde olan bu çocuklar, sosyal medyada daha aktif olabilirler ve farklı türde içeriklere ilgi duyabilirler.

15-16 Yaş Grubu: Bu grupta 22 çocuk yer almakta ve toplamın %28.5'ini oluşturmaktadır. Bu yaş grubundaki çocuklar, medya kullanımlarında daha seçici olabilirler ve genellikle bilgiye dayalı içeriklere yönelme eğilimindedirler.

Yaş gruplarına göre dağılım, çocukların medya kullanımı ve ilgi alanlarının yaşlarına göre nasıl değiştiğini anlamak için önemli bir veridir. 13-14 yaş grubu en büyük paya sahipken, 10-12 ve 15-16 yaş grupları benzer yüzdelerle temsil edilmektedir.

Demografik faktörlerin medya kullanım alışkanlıklarına etkisi

Tablo.2.

Demografik Faktör	Etkisi
Yaş	Medya tüketim süresi ve türü farklılık gösterir

Cinsiyet	Kız çocukları eğitici içeriklere, erkek çocuklar eğlence içeriklerine daha fazla yönelmektedir
Sosyoekonomik Durum	Dijital erişim ve medya kullanım sıklığına etki eder

Demografik faktörlerin medya tüketimi üzerindeki etkileri, çocukların medya alışkanlıklarını ve tercihlerini şekillendirmede önemli bir rol oynar. Bu faktörler arasında yaş, cinsiyet ve sosyoekonomik durum gibi temel değişkenler bulunmaktadır.

Yaş, çocukların medya tüketim süresi ve türünü belirleyen kritik bir faktördür. Genç yaş gruplarındaki çocuklar genellikle daha kısa sürelerle medya tüketirken, ergenlik dönemine giren çocuklar daha uzun sürelerle ve daha çeşitli medya içeriklerine yönelmektedirler. Örneğin, küçük yaş gruplarındaki çocuklar daha çok çizgi filmler ve eğitici programlarla ilgilenirken, daha büyük çocuklar sosyal medya, video içerikleri ve interaktif oyunlar gibi daha karmaşık medya türlerine ilgi göstermektedir.

Cinsiyet, çocukların medya tercihlerinde belirgin farklılıklara yol açmaktadır. Kız çocukları genellikle eğitici ve öğretici içeriklere daha fazla ilgi duymaktadır. Bu tür içerikler, akademik başarılarını destekleyici ve dil gelişimlerini teşvik edici nitelikte olabilir. Öte yandan, erkek çocuklar daha çok eğlence odaklı içeriklere yönelmektedir.

Bu içerikler arasında aksiyon filmleri, spor programları ve video oyunları gibi unsurlar bulunmaktadır. Cinsiyet temelli bu farklılıklar, çocukların medya kullanım alışkanlıklarını ve içerik tercihlerinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Sosyoekonomik durum, çocukların dijital erişim imkanları ve medya kullanım sıklığı üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Yüksek sosyoekonomik düzeye sahip ailelerde yetişen çocuklar, genellikle daha iyi dijital erişim imkanlarına sahip olmakta ve daha sık medya kullanmaktadırlar. Bu durum, onların çeşitli dijital cihazlara, hızlı internet bağlantılarına ve geniş bir medya içeriği yelpazesine erişimlerini sağlamaktadır. Buna karşılık, düşük sosyoekonomik düzeye sahip ailelerdeki çocuklar, dijital erişim konusunda sınırlamalar yaşayabilmekte ve medya kullanım

sıklıkları daha düşük olabilmektedir. Sosyoekonomik durumun bu etkileri, çocukların medya ile etkileşimlerini ve dolayısıyla kültürel ve eğitsel gelişimlerini önemli ölçüde şekillendirmektedir.

Ailelerin Eğitim Seviyesi ve Çocukların Medya Kullanımı

Tablo 3.

Eğitim Seviyesi	Günlük İnternet Kullanım Süresi	Takip Edilen Sosyal Medya Platformları
İlkokul	1-2 saat	Facebook, YouTube
Ortaokul/Lise	2-3 saat	Instagram, TikTok, YouTube
Üniversite ve üzeri	3-4 saat	Instagram, TikTok, YouTube, Twitter

Ailelerin eğitim seviyesi arttıkça, çocukların internet kullanım süresi ve kullanılan sosyal medya platformlarının çeşitliliği de artmaktadır. İlkokul seviyesindeki ailelerin çocukları daha sınırlı ve belirli platformlarda aktifken, üniversite ve üzeri eğitim seviyesindeki ailelerin çocukları daha çeşitli ve uzun süreli internet kullanımı sergilemektedirler. Bu durum, ailelerin eğitim seviyesinin çocukların dijital dünya ile etkileşimlerini ve medya tüketim alışkanlıklarını büyük ölçüde şekillendirdiğini göstermektedir. Eğitim seviyesi yüksek aileler, çocuklarının interneti bilinçli ve faydalı bir şekilde kullanmalarını destekleyerek, onların dijital dünyada daha yetkin bireyler olmalarını sağlamaktadır.

Çocukların Yaşa Göre Medya Kullanımı

Tablo 4.

Yaş Grubu	Günlük İnternet Kullanım Süresi	Takip Edilen Sosyal Medya Platformları
10-12	1-2 saat	YouTube, Facebook

13-14	2-3 saat	Instagram, TikTok, YouTube
15-16	3-4 saat	Instagram, TikTok, YouTube, Twitter

Yaş gruplarına göre çocukların internet kullanım süreleri ve tercih ettikleri sosyal medya platformları, dijital dünya ile nasıl etkileşimde bulduklarını anlamak için önemli veriler sunmaktadır. Yaş ilerledikçe, internet kullanım süresi ve kullanılan platformların çeşitliliği artmaktadır. Küçük yaş gruplarındaki çocuklar daha sınırlı sürelerle ve belirli platformlarla etkileşimde bulunurken, ergenlik dönemine giren çocuklar daha uzun süreler ve daha çeşitli platformlarla dijital dünyada yer almaktadırlar. Bu bilgiler, çocukların dijital dünyayla etkileşimlerini anlamak ve onları bu süreçte doğru yönlendirmek için önemli ipuçları sunmaktadır. En çok kullanılan platformlar arasında YouTube, Instagram ve TikTok yer almaktadır.

Türkçe Medyanın Kültürel Kimlik Üzerindeki Rolü

Tablo 5.

Kültürel Kimlik Faktörü	Etkilenme Oranı (%)	Medya Türü
Dil Bağlılığı	80	Televizyon Programları
Kültürel Bilinç	75	Dizi/Film
Gelenek ve Görenekler	70	YouTube Videoları
Toplumsal Bağlar	65	Gazete/Dergi

Türkçe medya, kültürel kimliğin çeşitli unsurlarını etkilemede ve pekiştirmede önemli bir rol oynamaktadır. Farklı medya türleri, farklı kültürel kimlik faktörleri üzerinde çeşitli oranlarda etki göstermektedir. Televizyon programları, dil bağlılığını sürdürmede en yüksek etki oranına sahipken, diziler ve filmler kültürel bilincin artırılmasında büyük bir rol oynamaktadır. YouTube videoları, gelenek ve göreneklerin yaşatılmasında etkili olurken, gazeteler ve dergiler toplumsal bağların kuvvetlendirilmesine katkıda bulunmaktadır. Bu medya türlerinin etkileri, Türk kökenli bireylerin kültürel kimliklerini koruma ve geliştirme süreçlerinde kritik öneme sahiptir.

Medya Kullanım Alışkanlıkları

Tablo.6.

Medya Türü	Kullanım Sıklığı (%)
Yazılı Medya	40
Görsel Medya	60
Dijital Medya	80
Sosyal Medya	70

Araştırmaya katılan Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıkları incelendiğinde, hem yazılı hem de görsel medya türlerine ilgi gösterdikleri belirlenmiştir.

Günlük medya kullanım sürelerine baktığımızda, dijital medya ve sosyal medya platformlarının daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Çocuklar, bu platformlar aracılığıyla hem eğitici hem de eğlendirici içeriklere kolayca ulaşabilmektedirler.

Çocukların medya kullanım alışkanlıkları, yaş, cinsiyet ve sosyoekonomik durum gibi demografik faktörlere göre de değişiklik göstermektedir. Örneğin, kız çocukları genellikle eğitici ve kültürel içeriklere daha fazla ilgi gösterirken, erkek çocuklar daha çok eğlence ve spor içeriklerine yönelmektedir.

Aile ve Sosyal Çevrenin Etkisi

Ailelerin Eğitim Düzeyinin Çocukların Medya Kullanımına Etkisi

Tablo 7.

Ailelerin Eğitim Düzeyi	Çocukların Medya Kullanımına Etkisi (%)
İlkokul	30
Ortaokul	50
Lise	70
Üniversite	85

Bu tabloya göre, eğitim düzeyi yüksek ailelerin çocuklarının medya kullanımına daha fazla yön verdiği anlaşılmaktadır. Üniversite mezunu aileler, çocuklarının medya kullanımını %85 oranında etkilerken, ilkokul mezunu ailelerde bu oran %30 seviyesindedir. Ortaokul mezunu aileler %50, lise mezunu aileler ise %70 oranında etkili olmaktadır.

Ebeveynlerin eğitim düzeyi arttıkça, çocukların medya kullanımı üzerindeki kontrol ve yönlendirme de artmaktadır.

Üniversite mezunu ebeveynler, çocuklarının medya içeriklerini daha dikkatli seçerek, eğitim ve kültürel gelişimlerini destekleyici içeriklere yönlendirme konusunda daha başarılıdır. Bu durum, çocukların medya kullanım alışkanlıklarının daha bilinçli ve faydalı olmasına katkıda bulunur. Öte yandan, eğitim seviyesi düşük olan ailelerde bu yönlendirme daha sınırlı kalabilir, bu da çocukların medya kullanımında daha az kontrol sahibi olmalarına neden olabilir.

Aile ve Sosyal Çevrenin Etki Düzeyi

Tablo 8.

Sosyal Çevre	Etki Düzeyi (%)
Aile Eğitimi	75
Sosyal Çevre	65
Okul Ortamı	55
Dijital Erişim	85

Dijital erişim, sosyal çevre unsurları arasında en yüksek etki düzeyine sahiptir (%85). Aile eğitimi, bireyler üzerinde %75 oranında bir etkiye sahipken, sosyal çevre ve okul ortamının etkisi sırasıyla %65 ve %55'tir.

Ailelerin eğitim düzeyi ve kültürel değerlere olan bağlılıkları, çocukların Türkçe medyaya olan ilgisini önemli ölçüde etkilemektedir. Aileler, çocuklarının Türkçe dil becerilerini geliştirmek ve kültürel kimliklerini güçlendirmek amacıyla Türkçe medya içeriklerini teşvik etmektedirler. Ayrıca, sosyal çevre ve okul arkadaşlıkları da medya tüketim alışkanlıklarını belirleyen önemli faktörler arasında yer almaktadır.

Sosyal çevre de çocukların medya tercihlerini şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların arkadaşları ve okuldaki diğer öğrenciler, hangi medya içeriklerine ilgi duyduklarını ve bu içerikleri nasıl tükettiklerini etkilemektedir.

Dijital erişim, bireylerin bilgiye, kültürel içeriklere ve sosyal etkileşimlere hızlı ve geniş bir şekilde ulaşmasını sağladığı için en yüksek etki düzeyine sahiptir. Bu, bireylerin dünya görüşlerini, davranışlarını ve öğrenme süreçlerini büyük ölçüde şekillendirir. Aile eğitimi, bireyin temel değerlerini ve alışkanlıklarını oluşturmada önemli bir rol oynar. Sosyal çevre ise, arkadaşlar ve yakın çevre aracılığıyla bireyin sosyal becerilerini ve normlarını etkiler. Okul ortamı, bireyin akademik gelişimi ve sosyal etkileşimlerini belirleyici bir unsur olarak karşımıza çıkar.

Bu etki düzeyleri, bireyin sosyal ve kültürel gelişimini anlamak için önemli ipuçları sunar ve farklı sosyal çevre unsurlarının bir araya gelerek bireyin genel yaşam tarzını ve bakış açısını nasıl şekillendirdiğini gösterir.

Katılımcıların Sosyal Medyada Takip Ettikleri Dil Tercihleri

Tablo 9.

Dil	Katılımcı Sayısı	Oran (%)
Almanca	38	49.4
Türkçe	12	15.6
Her iki dili de	20	26.0
Diğer	7	9.1

Katılımcıların neredeyse yarısı (%49.4) sosyal medyada en çok Almanca içerikleri izlemektedir. Türkçe içerik izleyenlerin oranı %15.6'dır. Hem Türkçe hem de Almanca içerikleri eşit derecede takip eden katılımcılar %26.0 oranındadır. Bu sonuçlar, Almanca içeriklerin katılımcılar arasında en yaygın olarak takip edildiğini ve Türkçe içeriklerin daha az tercih edildiğini göstermektedir.

Katılımcıların Sosyal Medyada Takip Ettikleri Diğer Diller

Tablo 9.1.

Dil	Katılımcı Sayısı	Oran (%)
-----	------------------	----------

Arapça	1	1.3
İngilizce	6	7.8

Arapça içerik takip edenlerin oranı %1.3 iken, İngilizce içerik takip edenlerin oranı %7.8'dir. Bu, katılımcıların diğer dillerde de içerik takip ettiğini, ancak bu oranların oldukça düşük olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların İlgi Duyduğu Medya İçeriği

Tablo 10.

Dil	Katılımcı Sayısı	Oran (%)
Almanca	26	33.8
Türkçe	14	18.2
Her iki dili de	33	42.9
Diğer	4	5.2

Katılımcıların %33.8'i Almanca medya içeriğini daha çok tercih etmektedir. Türkçe medya içeriğini tercih edenlerin oranı %18.2'dir. Hem Türkçe hem de Almanca içeriği eşit derecede ilgi çekici bulan katılımcılar %42.9 ile çoğunluğu oluşturmaktadır. Bu, çocukların iki dilde de medya içeriğine ilgi duyduğunu, ancak ağırlıklı olarak Almanca içeriklere yöneldiğini göstermektedir.

Katılımcıların İlgi Duyduğu Diğer Medya İçerikleri

Tablo 10.1

Dil	Katılımcı Sayısı	Oran (%)
Arapça	1	1.3
İngilizce	3	3.9

Arapça içerik takip edenlerin oranı %1.3, İngilizce içerik takip edenlerin oranı %3.9'dur. Bu, katılımcıların diğer dillerde medya içeriklerine olan ilgisinin sınırlı olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların Günlük Sosyal Medya Kullanım Süreleri

Tablo 11.

Süre	Katılımcı Sayısı	Oran (%)
1 saatten az	6	7.8
1-2 saat	14	18.2
2-4 saat	29	37.7
4 saatten fazla	28	36.4

Katılımcıların çoğu (%37.7) günde 2-4 saat sosyal medya kullanmaktadır. 4 saatten fazla sosyal medya kullananların oranı %36.4'tür. Bu sonuçlar, katılımcıların önemli bir kısmının günlük olarak sosyal medyaya ciddi miktarda zaman ayırdığını göstermektedir. Sosyal medyada geçirilen sürenin çocukların dil gelişimi ve kültürel kimlikleri üzerinde etkili olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Sosyal çevre de çocukların medya tercihlerini şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların arkadaşları ve okuldaki diğer öğrenciler, hangi medya içeriklerine ilgi duyduklarını ve bu içerikleri nasıl tükettiklerini etkilemektedir.

Medya İçerikleri ve Tercihleri

Tablo.12.

İçerik Türü	Tercih Oranı (%)
Diziler	60
Filmler	50
Eğitici Programlar	70
Çizgi Filmler	55

Türk kökenli çocukların ilgi duydukları medya içerikleri, büyük ölçüde eğitici ve eğlendirici özellikler taşımaktadır. Çocuklar, Türkçe diziler, filmler, çizgi filmler ve eğitici programlara büyük ilgi göstermektedirler. Dijital medya platformlarında Türkçe içeriklere kolay erişim, çocukların bu içeriklerle etkileşimini artırmaktadır.

Çocukların medya içerik tercihlerinde, ailelerin ve sosyal çevrenin etkisi büyüktür. Ailelerin izledikleri ve teşvik ettikleri medya içerikleri, çocukların ilgi alanlarını belirlemekte ve şekillendirmektedir.

Eğitici programlar, çocukların dil gelişimini ve kültürel kimliklerini güçlendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Çocuklar, Türkçe dilini ve kültürel değerleri bu tür programlar aracılığıyla öğrenmekte ve pekiştirmektedirler.

Dijital Medyanın Rolü

Tablo.13

Dijital Platform	Kullanım Oranı (%)
YouTube	90
Instagram	80
TikTok	75
WhatsApp	85

Bu platformlar aracılığıyla çocuklar, Türkiye'deki güncel olaylar, popüler kültür ve eğitici içeriklere kolayca ulaşabilmektedirler. Dijital medya, çocukların kültürel kimliklerini sürdürmede ve geliştirmede önemli bir araç haline gelmiştir. Dijital medyanın yaygınlaşması, Türk kökenli gençlerin Türkiye'deki medya ve kültürle daha kolay etkileşimde bulunmalarını sağlamaktadır. İnternet aracılığıyla Türkçe içeriklere erişim, gençlerin Türkçe medyaya olan ilgisini artırmakta ve kültürel bağlarını güçlendirmektedir.

Dijital medya platformları, gençlerin Türkçe medya içeriklerine erişimini kolaylaştırmakta ve bu içeriklerle etkileşimde bulunmalarını sağlamaktadır. YouTube, Instagram, TikTok ve WhatsApp gibi platformlar, çocukların en çok tercih ettikleri dijital medya araçları arasında yer almaktadır.

Kültürel Aidiyet ve Medya

Tablo.14.

Aidiyet Hissi	Oran (%)
Türkiye	70
Almanya	30
Her İki Kültür de	50

Türk kökenli çocukların medya tüketim alışkanlıkları, onların kültürel kimliklerini ve aidiyet hislerini doğrudan etkilemektedir. Medya içerikleri, çocukların kendilerini hangi kültüre daha yakın hissettiklerini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Çocukların kendilerini hangi kültüre daha yakın hissettikleri, izledikleri medya içeriklerine ve bu içeriklerin sunduğu değerlerle doğrudan ilişkilidir. Aşağıdaki tablo, çocukların hangi ülkeye ve kültüre daha yakın hissettiklerine dair bulguları göstermektedir.

Çocukların kendilerini Türkiye'ye daha yakın hissetmeleri, Türkçe medya içeriklerinin kültürel kimliklerini koruma ve sürdürmedeki etkisini ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, Almanya'ya da bağlılık hisseden çocuklar, iki kültür arasında bir denge kurarak kültürel zenginliklerini artırmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma, Almanya'da çok kültürlü bir ortamda yetişen Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkları etkileyen faktörleri incelemektedir. Araştırma sonuçlarına göre, çocukların medya tüketim alışkanlıkları üzerinde ailelerin eğitim düzeyi, sosyal çevre ve dijital erişim olanakları gibi birçok faktör etkili olmaktadır.

Medya Kullanım Alışkanlıkları: Türk kökenli çocuklar, dijital medya ve sosyal medya platformlarını yoğun bir şekilde kullanmaktadırlar. Bu çocukların medya tercihlerinde dijital ve

sosyal medya içerikleri ön plandadır. Eğitici ve kültürel içerikler de çocukların ilgisini çekmektedir.

Aile ve Sosyal Çevrenin Etkisi: Ailelerin eğitim düzeyi, çocukların medya kullanım alışkanlıklarını büyük ölçüde etkilemektedir. Yüksek eğitim düzeyine sahip aileler, çocuklarını daha fazla eğitici ve kültürel içeriklere yönlendirmektedir. Sosyal çevre ve okul ortamı da çocukların medya tercihlerinde önemli rol oynamaktadır.

Kültürel Aidiyet: Çocukların kendilerini hangi kültüre daha yakın hissettikleri, izledikleri medya içerikleriyle doğrudan ilişkilidir. Türk kökenli çocuklar, Türkçe medya içerikleri aracılığıyla kültürel kimliklerini korumakta ve sürdürmektedirler.

Araştırma sonuçlarına dayanarak, Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını olumlu yönde etkileyebilecek bazı önerilerde bulunulabilir:

- Aileler için Öneriler:

Eğitici ve Kültürel İçerikler: Aileler, çocuklarını eğitici ve kültürel içeriklere yönlendirmelidir. Bu, çocukların dil becerilerini ve kültürel kimliklerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Medya Okuryazarlığı: Aileler, çocuklarına medya okuryazarlığı konusunda rehberlik etmeli ve onlara sağlıklı medya kullanım alışkanlıkları kazandırmalıdır.

- Eğitim Kurumları için Öneriler:

Medya Okuryazarlığı Programları: Okullarda medya okuryazarlığı programları sunulmalı ve çocuklara sağlıklı medya kullanım alışkanlıkları kazandırılmalıdır.

Eğitici İçeriklerin Teşviki: Okullar, çocukların eğitici ve kültürel içeriklere yönelmelerini teşvik edici etkinlikler ve programlar düzenlemelidir.

- Medya Platformları için Öneriler:

Eğitici İçeriklerin Erişimi: Dijital medya platformları, eğitici ve kültürel içeriklerin erişimini artıracak stratejiler geliştirmelidir.

Güvenli İçerik Sağlama: Medya platformları, çocuklar için güvenli ve uygun içerikler sunmalı ve ailelerin bu içeriklere kolay erişimini sağlamalıdır.

- Araştırmacılar için Öneriler:

Daha Geniş Örneklem: Gelecek araştırmalarda, daha geniş ve çeşitli örneklemeler kullanılarak çocukların medya kullanım alışkanlıkları daha detaylı bir şekilde incelenmelidir.

Uzun Dönemli Çalışmalar: Medya kullanım alışkanlıklarının zaman içindeki değişimini anlamak için uzun dönemli çalışmalar yapılmalıdır.

Bu öneriler, Türk kökenli çocukların medya kullanım alışkanlıklarını olumlu yönde etkileyebilir ve onların kültürel kimliklerini koruma ve geliştirme süreçlerine katkıda bulunabilir.

Kaynakça

Akbulut, M. (2019). Almanya'da Yaşayan Türk Kökenli Ergenlerin Medya Kullanımı ve Kimlik İnşası. Berlin: Akademik Yayınlar.

Aydın, G., & Duman, H. (2017). Türk Kökenli Çocukların Medya Tüketimi ve Kimlik Algıları. İstanbul: Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları.

Bayraklı, E. (2014). Almanya'da Türk Kökenli Çocukların ve Gençlerin Kimlik Algıları ve Medya Kullanımı (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Yüksek Lisans Tezi.

Çelik, Z. (2018). Dijital Medya Kullanımı ve Kimlik İnşası: Almanya'da Türk Kökenli Gençler (Yüksek Lisans Tezi). Münih: Yüksek Lisans Tezi.

Davies, C., & Eynon, R. (2013). Gençler ve teknoloji. Routledge.

Göçer, K. (2016). Medya Okuryazarlığı ve Kimlik Algıları: Almanya'daki Türk Kökenli Çocuklar (Doktora Tezi). Hamburg: Doktora Tezi.

Göksel, A., & Kerslake, C. (2005). Türkçe: Kapsamlı bir dilbilgisi. Routledge.

Köksal, O. (2020). Türk dili ve kültürü. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.

Özçelik, A. (2013). Türkiye'de medya ve kültür. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Yılmaz, A. (2019). Almanya'da Türk çocuklarının medya tüketim alışkanlıkları. Berlin: Springer.